

مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد دارو
دانشگاه علوم پزشکی تهران

خلاصه سیاستی پیشنهادی (PBR) Policy Brief Report

پیشنهادات راهبردی مرکز تحقیقات اقتصاد و مدیریت دارو در خصوص :

بررسی هزینه اثربخشی اعمال مداخله ممیزی-بازخورد بر شاخص های تجویز دارو و پاراکلینیک در سازمان تامین اجتماعی استان تهران ۱۳۹۷-۱۳۹۵

منبع اصلی گزارش PBR :

تحقیق انجام شده در دانشکده داروسازی، گروه اقتصاد و مدیریت دارو، مرکز تحقیقات اقتصاد و مدیریت دارو

رساله تحقیقاتی :

بررسی هزینه اثربخشی اعمال مداخله ممیزی-بازخورد بر شاخص های تجویز دارو و پاراکلینیک در سازمان
تامین اجتماعی استان تهران ۱۳۹۷-۱۳۹۵

استاد راهنما: دکتر فاطمه سلیمانی
استاد مشاور: دکتر خلیل نوکهن اهوازی/ دکتر نعیم کریم پور
دانشجو: علی حیدری

بیان مطالعه صورت گرفته (۱۰۰ کلمه) :

یکی از چالشهای مهم در حوزه دارودرمانی، تجویز نامناسب و غیر منطقی داروهاست که خود موجب بروز پیامدهای ناخواسته هم از بعد سلامت جامعه و از دیدگاه هزینه در نظام سلامت می شود. به منظور پیشگیری و کاهش میزان تجویز و مصرف غیر منطقی دارو، راهکارهای مختلفی توسط سازمان جهانی بهداشت پیشنهاد و توسط بسیاری از کشورها اجرا شده است. یکی از موثرترین راهکارهای پیشنهادی در حوزه استراتژی های

مدیریتی، اجرای مداخله ممیزی- بازخورد از عملکرد نسخ نویسی پزشکان است. از آنجا که این مداخله بیش از یک دهه است که توسط دفاتر اسناد پزشکی سازمان تامین اجتماعی در حال اجراست در این مطالعه به بررسی اثربخشی و هزینه اثربخشی اجرای این مداخله با هدف استفاده از نتایج آن در برنامه ریزی، تدوین سیاست ها و مدیریت تخصیص منابع به منظور تدوین استراتژی های هزینه اثربخش و کارآمد در حوزه ترویج تجویز منطقی دارو می پردازیم. بازه زمانی مطالعه بر اساس دسترسی به داده های موردنیاز انتخاب شد. برای ارزیابی میزان اثر بخشی، شاخص های اثربخشی مداخله تعیین و مقادیر آن استخراج گردید. همچنین میزان هزینه های انجام شده برای تدوین و اجرای این مداخله نیز محاسبه و مقادیر آن برای انجام آنالیز هزینه اثربخشی تعیین گردید. با توجه به داده های حاصله تغییرات میزان میانگین شاخص های اثربخشی مداخله و نرخ رشد، سود ناخالص و سود خالص ناشی از اجرای مداخله محاسبه شد.

نتیجه یا نتایج ماخوذه مطالعه:

تغییرات میانگین شاخص های اثربخشی مطالعه نشان داد که میانگین ارقام دارویی تجویز شده و میزان تجویز داروهای آنتی بیوتیک در این ۳ سال روند کاهشی داشت. در حالی که درصد نسخ های حاوی سرم، میانگین تجویز آزمایش در هر نسخه و درصد نسخه های حاوی آزمایش به کل نسخ از روند افزایشی برخوردار است. میزان نسخ حاوی داروهای کورتیکواستروئید و داروهای تزریقی نیز روند نوسانی داشت. نکته حایز اهمیت محاسبه هزینه های انجام شده برای اجرای مداخله به نسبت تغییرات شاخص های اثربخشی است که نتایج این مطالعه بیانگر این است که اجرای آن علاوه بر کنترل میزان تجویز نامناسب این گروه از داروها، از منظر مالی نیز موجب صرفه جویی در هزینه های دارویی شده است. محاسبه میزان صرفه جویی بر اساس کاهش میانگین ارقام دارویی در این مطالعه معادل ۲۵۳،۳۹۴،۶۱۸،۸۸۱ ریال برآورد گردید.

توصیه های سیاستی به عنوان محصول مطالعه :

- ۱- تمرکز بر اجرای مداخله ممیزی بازخورد و بهره گیری از مدل های نوین در ارایه بازخوردها
- ۲- همزمانی اجرای این مداخله با سایر مداخلات و راهکارهای پیشنهادی در راستای ترویج تجویز و مصرف منطقی دارو
- ۳- انجام مطالعه برای بازه زمانی طولانی تر برای اطمینان از روایی و پایایی داده های حاصله و به صورت کشوری
- ۴- توسعه زیر ساخت های نرم افزارهای سازمان های بیمه گر جهت دسترسی آسان تر به داده های تجویز برای انجام مطالعات